

Free To Serve

Teshuva As Redemption

1. גמרא יומא פו:

אמר רבי יונתן: גדולה תשובה [שמקרבת] (שמביאה) את הגאולה, שנאמר ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב. מה טעם ובא לציון גואל - משום דשבי פשע ביעקב.

2. מהר"ל, גבורות ה' פרק מ"ו

כי במה שהם עמו והוא מלכם אינם ראויים להיות ברשות אחר ולא יתן להיות מושל עליהם מלך זקן היצר הרע, וכאשר בני אדם חוטאים לפניו והם נכנסים ברשות אחר הוא היצר הרע שנקרא מלך גדול כדכתיב בספר קהלת (ט') עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וגוי שהענין הזה נאמר על היצר הרע שמושל על גוף, ומצד שהוא יתברך מלך העולם וכל הנמצאים הם שלו תחת רשותו ואינם לאחר, יצאו ביום הכפורים מרשות המלך היצר הרע שכבר נסתבכו בו כל השנה ונכנסים אל רשות הקדוש ברוך הוא כי שם מלך ה' צבאות נקרא עליהם. ומזה הטעם עצמו גם כן צוה בתורה ביובל (ויקרא כ"ה) והעברת שופר תרועה בכל ארצכם ביום הכפורים לקרא חפשי לעבדים שהם נרצעים ואיש אל משפחתו תשובו, מפני כי שם מלך ה' צבאות יש עליהם ואין ראוי למשול עליהם אחר אותו שנמכר לו, וכן החוטא נמכר ביד היצר הרע על ידי חטאיו עד שהוא ברשות אחר וביום הכפורים יצא.

3. מהר"ל, נתיב התשובה פרק ב'

אמר רבי יוסי הגלילי (שם) גדולה תשובה שמביאה גאולה שנאמר ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב מאי טעמא ובא לציון גואל משום ולשבי פשע ביעקב, אמר רבי יונתן גדולה תשובה שמקרבת גאולה לעולם... פירוש מפני שבעל תשובה חוזר בתשובה ונבדל מן היצר הרע ויוצא בזה לחירות, כי בעל החטא הוא משועבד למלך זקן וכסיל זה יצר הרע... ובעל תשובה יוצא לחירות מן היצר הרע ודבר זה גאולה ג"כ, ולפיכך מקרב ג"כ הגאולה שיהיו נגאלים מכח האומות המושלים והם מחטיאים את ישראל, וכבר בארנו שבשביל טעם זה היובל שהוא גאולה לעבדים היה ביום הכפורים כדכתי' ביוה"כ תעבירו שופר בכל ארצכם ובכל ארצכם גאולה נתנו לארץ... וזה כי יום הכפורים הוא גאולה לנפש האדם שיוצא לחירות מן יצר הרע אשר משעבד באדם, ולכך היו שניהם ביחד גאולת הגוף וגאולת הנפש...

Free To Serve Teshuva As Redemption

4. פחד יצחק – יום הכיפורים, מאמר י"א

וברור הוא דכונתו של המהר"ל בהוספה זו היא להורות לנו שלא נחשוב כי הצירוף הזה של תשובה לגאולה, לא נאמר אלא בגאולה דאחרית הימים, וכפשוטו של הפסוק דשבי פשע ביעקב... כי גם בדיני התורה, בזמן הזה נמצא שורש גדול לצירוף זה של תשובה לגאולה... כל האורות של יום-כיפור של יובל אינם אלא קיבוץ אורות של כל מועדי יום-כיפור של היובל. וכל יום כיור ויום כיפור של כל שנות היובל מוסר את אורו... בעל כרחך שכל יום כיפור לחוד יונק הוא את כחו מן הצירוף הזה של תשובה וגאולה, אלא שאין הצירוף הזה מתלבט עד שנת החמשים...

5. רמב"ם הל' תשובה ב:א

אי זו היא תשובה גמורה, זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשותו **ופירש ולא עשה** מפני התשובה, לא מיראה ולא מכשלון כח, **כיצד** הרי שבא על אשה בעבירה ולאחר זמן נתייחד עמה והוא עומד באהבתו בה ובכח גופו ובמדינה שעבר בה **ופירש ולא עבר זהו בעל תשובה גמורה**, הוא ששלמה אמר וזכור את בוראיך בימי בחורותיך, **ואם לא שב אלא בימי זקנותו** ובעת שאי אפשר לו לעשות מה שהיה עושה אף על פי שאינה תשובה מעולה מועלת היא לו **ובעל תשובה הוא, אפילו עבר כל ימיו ועשה תשובה ביום מיתתו ומת בתשובתו כל עונותיו נמחלין** שנאמר עד אשר לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושבו העבים אחר הגשם שהוא יום המיתה, מכלל שאם זכר בוראו ושב קודם שימות נסלח לו.

6. רמב"ם הל' תשובה ט:ב

ומפני זה נתאו כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח כדי שינוחו ממלכות שאינן מניחות להן לעסוק בתורה ובמצות כהוגן, וימצאו להם מרגוע וירבו בחכמה כדי שיזכו לחיי העולם הבא, לפי שבאותן הימים תרבה הדעה והחכמה והאמת שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' ונאמר ולא ילמדו איש את אחיו ואיש את רעהו, ונאמר והסירותי את לב האבן מבשרכם, מפני שאותו המלך שיעמוד מזרע דוד בעל חכמה יהיה יתר משלמה, ונביא גדול הוא קרוב למשה רבינו, ולפיכך ילמד כל העם ויורה אותם דרך ה', ויבואו כל הגוים לשומעו שנאמר והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים, וסוף כל השכר כולו והטובה האחרונה שאין לה הפסק וגרעון הוא חיי העולם הבא, אבל ימות המשיח הוא העולם הזה ועולם כמנהגו הולך אלא שהמלכות תחזור לישראל, וכבר אמרו חכמים הראשונים אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד.